

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЛАЗАР В.Ф., СТАЦУК Н. М., ІВАСИК Г.В., СТАЦУК М. Г. Електронний потенціал вздовж прямолінійної межі контакту навантаженого металу із воденьвмісним середовищем.....	433
ЛАЛАК І. І. Сучасні підходи до регулювання будівельної галузі: зарубіжний досвід.....	435
ЛЕНДЄЛ О.Д., ТУРОК Я.М. Тенденції розвитку сучасної концепції маркетингу....	437
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., УЛМАН Д.В. Впровадження автоматизованих збутових технологій для управління взаємовідносинами з клієнтами.....	440
ЛІБА Н.С., ТОРІНА В.І. Досвід стимулювання розвитку підприємництва країн світу.....	442
МАТВІЙЧУК С.С., УГРИН А. Є. Застосування smart-матеріалів при виготовленні одягу	445
МАТВІЙЧУК С.С., МАТВІЙЧУК А.А. Застосування мобільних додатків у fashion-індустрії.....	446
МАТВІЙЧУК С.С., ЦАП А. Вплив виду членування одягу на сприйняття його форми.....	448
МАТВІЙЧУК С.С., МИГОЛИНЕЦЬ Т. Значення конфекціонування на сучасних швейних підприємствах для формування якості готового швейного виробу.....	449
МИКУЛАНИНЕЦЬ С.І. Застосування PEST, SNW та SWOT-аналізів при розробці стратегії розвитку підприємств.....	450
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г.Т. Малий бізнес в Україні: бути чи не бути?.....	452
МОРОЗ Д. І., ГОЛОВАЧКО В.М. Контроль і оцінка навчальних досягнень студентів.....	454
НЕСТЕРОВА С.В., КІШ Д.І. Індекс інвестиційної привабливості України.....	456
ОСТАП'ЮК Н.А., РЕСЛЕР М.В. Склад та структура компетенцій в бухгалтерській освіті.....	458
ПАВЛЮХ Б.Б., ГОЛОВАЧКО В.М. Аналіз методів оцінки трудового потенціалу підприємства.....	460
ПАУЛИК А.Я. Негативні фактори та перешкоди, що впливають на конкурентоспроможність економіки регіону.....	463
ПЕТРИЧКО М.М. Особливості структурних процесів в економіці регіонів України.....	464
ПІГОШ В.А. Дистанційна та надомна робота у карантинних умовах: новації в трудових відносинах.....	466
ПІТЮЛИЧ М.І., ГОБЛИК В.В., ЩЕРБАН Т.Д. Сучасні тенденції на ринку праці Закарпатської області.....	469
ПІТЮЛИЧ М.І., ЩЕРБАН Т.Д., ГОБЛИК В.В. Типологія субрегіональних ринків праці Закарпатської області.....	470
ПРОСКУРА В.Ф., ПІРЧАК О.І. Міжнародний трансфер технологій як альтернатива прямих іноземних інвестицій.....	472
РАДІОНОВ В.В., ГОЛОВАЧКО В.М. Особливості оподаткування транспортно-експедиторських компаній.....	475
РАДІОНОВ В.В., ЛІБА Н.С. Документування операцій маркетингової діяльності...	477
РОСОЛА У. В., РОСОЛА О.А. Вплив пандемії на підприємницьку діяльність.....	479
ROSUL R., ІHNATYSHYN M. Determination of the parameters of rheological leather models by the indirect method.....	481
РУСИН І. М., РЕСЛЕР М.В. Суть інвестицій як економічної категорії.....	484
СТЕГНЕЙ М.І., ЛІНТУР І.В. Концепт оцінки ефективності інвестицій в економіці країни.....	485

повинна носити адресний характер, оскільки в області сформувалися окремі сільські ареали, де за рахунок власних ресурсів розв'язати проблему зайнятості населення неможливо [1-4]. Це вимагає розробки державних програм зайнятості сільського населення, спрямованих на створення ефективного підприємницького середовища на селі, стимулювання інвестицій у розвиток сфери докладання праці, підтримка кооперативних форм трудової діяльності, організація сімейного фермерства, активне сприяння функціонуванню товарних господарств населення.

Література

1. Labor Market of Zakarpattia Region: Current State and Assessment of Structural Transformation of Employment. / M. Pitiulych, V. Hoblyk, M. Resler [et al.] // International Journal of Advanced Science and Technology. – Australia, 2020. – Vol. 29, №9s. – P. 5940-5948
2. Гоблик В.В. Токар Я.І. Регулювання депресивних ринків праці в умовах економічної трансформації: Монографія/В.В Гоблик, Я.І.Токар Мукачево: РВВ МДУ, 2017 – с.176.
3. Мікловда В. П. Економічна безпека регіону: трудоворесурсний контекст / В. П. Мікловда, М. І. Пітюлич, В. В. Гоблик // Регіональна економіка. – 2017. – №2. – С.10-15.*
4. Соціально-економічний розвиток малих сіл Закарпаття: проблеми трансформаційного періоду: колективна монографія / М.І. Пітюлич, В.В. Гоблик, Т.Д. Щербан та ін.; за заг. ред. д.е.н., проф. М.І. Пітюлича. –Мукачево: РВВ МДУ, 2020. –148 с.

УДК 338.3

ПРОСКУРА В.Ф.,
Мукачівський державний університет
ПІРЧАК О.І.,
НВК «Еммануїл»

МІЖНАРОДНИЙ ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Показники прямих іноземних інвестицій залучених в економіку України у минулому 2020 році був найнижчим за останні 5 років. Спостерігався відтік іноземного капіталу в сумі 0,343 млрд.дол.США. [1]

Цілий ряд чинників відлякують потенційних інвесторів від прямих вливань коштів у економіку України, зокрема: військові дії на сході, високий рівень корупції, рейдерство, нестабільність законодавства та ін. Дуже негативний вплив на процес залучення іноземних інвестицій на перспективу буде мати факт «націоналізації» заводу «Моторсіч» у який інвестори із Китаю вклали величезні кошти. У контексті цього потрібно пам'ятати, що економіка КНР має найвищі темпи розвитку (ріст ВВП у цьому році очікується приблизно 13%) і за цим показником випереджає США.

Україна ризикує втратити важливого економічного партнера, найбільшого у світі споживача продовольства та одного з найбільших покупців вітчизняної сільськогосподарської продукції. Як же подолати негативні результати некомпетентного управління внутрішніми та зовнішніми

економічними процесами що призвело до деградації Української економіки та катастрофічного скорочення іноземних інвестицій.

Один із можливих шляхів виходу із даної ситуації ми вбачаємо у налагодженні міжнародного трансферу технологій, який є своєрідним різновидом непрямих інвестицій. Зважаючи на те, що в Україні за роки незалежності майже повністю зруйновано науку як таку та її матеріально-технічну базу, налагодження системи міжнародного трансферу інноваційних технологій може дати певний поштовх запровадженню новітніх технологічних процесів на вітчизняних підприємствах, що у свою чергу дасть поштовх (запустить маховик) інноваційно-інвестиційного процесу у вітчизняній економіці в цілому.

Важливо зауважити, що залучення іноземних інноваційних технологій не повинно перетворитися у систему, яка повністю знищить вітчизняну науково-технічну базу, а стати лише тимчасовим потенційним інструментом для підвищення технологічного рівня вітчизняних підприємств, що дасть змогу реанімувати їх, підвищити прибутковість та покращити фінансування власної науково-дослідної бази.

Англomовний термін «трансфер» у дослівному перекладі означає «...перенесення, переміщення, передача». [2, 248], «технологія» (з грецької) – це «комплекс наукових та технічних знань про прийоми і методи виробництва, його організацію та управління, тобто наукові способи досягнення практичних цілей». [3, с.14]

У економічній літературі існує багато визначень поняття «трансфер технологій», але практично всі автори, хоча і в різній інтерпретації, притримуються того, що це передача технології (новітньої, або ні) від власника (розробника) до іншого підприємства на комерційній основі, або ж безоплатно.

Українська економіка потребує сьогодні міжнародного трансферу технологій. Це міждержавне переміщення на комерційній або некомерційній основі матеріальних прав на об'єкти промислової власності, що проявляється в процесі патентування, ліцензування, франчайзингу [4, с 297] Враховуючи, що на даний момент часу українська економіка потребує структурної перебудови яка якраз і розпочинається із залучення передових технологій. На початковому етапі їх застосовують для виробництва високоліквідних товарів масового попиту, що дає можливість швидко наситити ринок і отримати кошти які доцільно витратити на створення нових виробництв та відновлення і подальше вдосконалення матеріально-технічної бази науково-дослідних установ.

Міжнародний трансфер технологій може проводитися на комерційній, некомерційній та незаконній основі. Комерційна основа передбачає укладання комерційних (на платній основі) угод на передачу технологічно містких товарів та послуг, неуречевлених технологій. При застосуванні некомерційної основи міжнародний трансфер технологій проводиться у вигляді технологічного обміну знаннями і відомостями науково-технічного, рекламного та інформаційного характеру. Як правило, це загальні відомості, які не

представляють собою інноваційну цінність та не можуть бути застосовані для отримання комерційних переваг.

Незаконна основа міжнародного трансферу ґрунтується на застосуванні промислового шпигунства, технічного піратства які є несанкціонованим запозиченням (крадіжкою) винаходів, технологій, ноу-хау та ін. І хоча такий трансфер інноваційних технологій є порушенням міжнародного законодавства все ж є джерелом та потужним інструментом формування конкурентної переваги та забезпеченням інноваційного розвитку національних виробників. Зокрема, високий технологічний рівень економіки Південної Кореї, Японії і Китаю на певному етапі розвитку забезпечувався шляхом масового виробництва і продажу контрафактної продукції, а подекуди і промислового шпигунства.

Доцільно зазначити, що трансфер технологій може відбуватися і шляхом передачі кваліфікованої робочої сили. У 90-ті роки минулого століття Україна виступила своєрідним «добровільним донором» наукових та інженерно-технологічних кадрів для економік різних країн світу, давши поштовх власному науково-технічному занепаду і перетворилася на даний час із космічної держави у імпортера картоплі та огірків.

Тому зараз перед Україною як ніколи гостро стоїть важливе завдання розробки і запровадження єдиної стратегії участі у міжнародному технологічному просторі яка б дала позитивний результат у пошуці та залученні новітніх технологій (не виключено що і на незаконній основі) що певним чином могло б компенсувати відсутність достатнього обсягу прямих іноземних інвестицій.

Для створення умов, які хоча б трішки сприяли активізації наукової, науково-дослідницької та пошукової діяльності в Україні Міністерство освіти і науки України розробило проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання діяльності у сфері трансферу технологій». Законопроект покликаний: створити сприятливі умови для розширення можливостей наукових та науково-дослідних установ щодо їх спроможності розробки та впровадження результатів пошуково-дослідних робіт; стимулювати зростання кількості інноваційно активних підприємств шляхом надання їм пільг в оподаткуванні; сприяти виробництву конкурентоздатної інноваційної та високотехнологічної продукції. Цей документ схвалений на засіданні Уряду та переданий до Верховної Ради України.

За умови прийняття змін, запропонованих у проекті, значно спроститься процес трансформації прав на володіння результатами інтелектуальної діяльності у прибутковий товар, активізується процес його виходу на ринок, прискориться оборот та отримання прибутку від реалізації, обміну, або використання. Таким чином підвищиться рівень комерціалізації результатів діяльності (досліджень) вітчизняних наукових та науково-дослідницьких підприємств шляхом запровадження системи фінансових і юридичних інструментів.

Одночасно прийняття закону зобов'яже державу посилити підтримку у сфері трансферу технологій; регламентувати процедуру фінансування та закупівлі новітніх технологій для вітчизняних підприємств пріоритетних галузей за бюджетні кошти; спростити доступ наукових та науково-дослідних підприємств, або ж відповідних підрозділів виробничих підприємств до іноземних баз даних що містять економічну та патентну інформацію; спростити умови трансферу технологій та його документальне оформлення.

Документ розроблено відповідно до цілі 13.5 «Розвиток науки та інновацій» Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою КМУ від 12 червня 2020 р. № 471 та Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених COVID-19.

Література

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Федоришин М. Англо-український словник з українською транскрипцією / М. Федоришин. – Львів : БаК. – 2009. – С. 248.
3. Дідківський М. І. Міжнародний трансфер технологій : навч. посібник / М. І. Дідківський. – Київ : Знання, 2011. С. 14.
4. Якубівська Ю. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності в контексті міжнародного трансферу технологій / Ю. Якубівська // Економічний простір. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2011. –№ 50. – С. 296–304.

УДК 657

РАДІОНОВ В.В., ГОЛОВАЧКО В.М.,
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКИХ КОМПАНІЙ

На сьогоднішній день сучасний бізнес просто не може обійтися без такої важливої складової, як транспортно-експедиторська діяльність. Незважаючи на торговельне посередництво, транспортно-експедиторська діяльність являється важливою частиною національної економіки, вона пов'язана безпосередньо з діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності, котрі в свою чергу займаються організацією, а також здійснюють перевезення на комерційній основі.

Транспортно-експедиторська діяльність являє собою вид підприємницької діяльності і спеціалізується на наданні послуг щодо організації та здійснення перевезень вантажів, експортних або імпорتنих, а також транзитних. Для виконання послуг з транспортно-експедиторської діяльності необхідно заключити договір, за умов якого одна сторона зобов'язується надати транспортно-експедиторські послуги за плату з боку іншої сторони.

На даному етапі постає цікавий факт, щодо обліку транспортно-експедиторської діяльності, а саме якщо договір транспортного експедирування

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>